DE KIEK IN BEWEGING

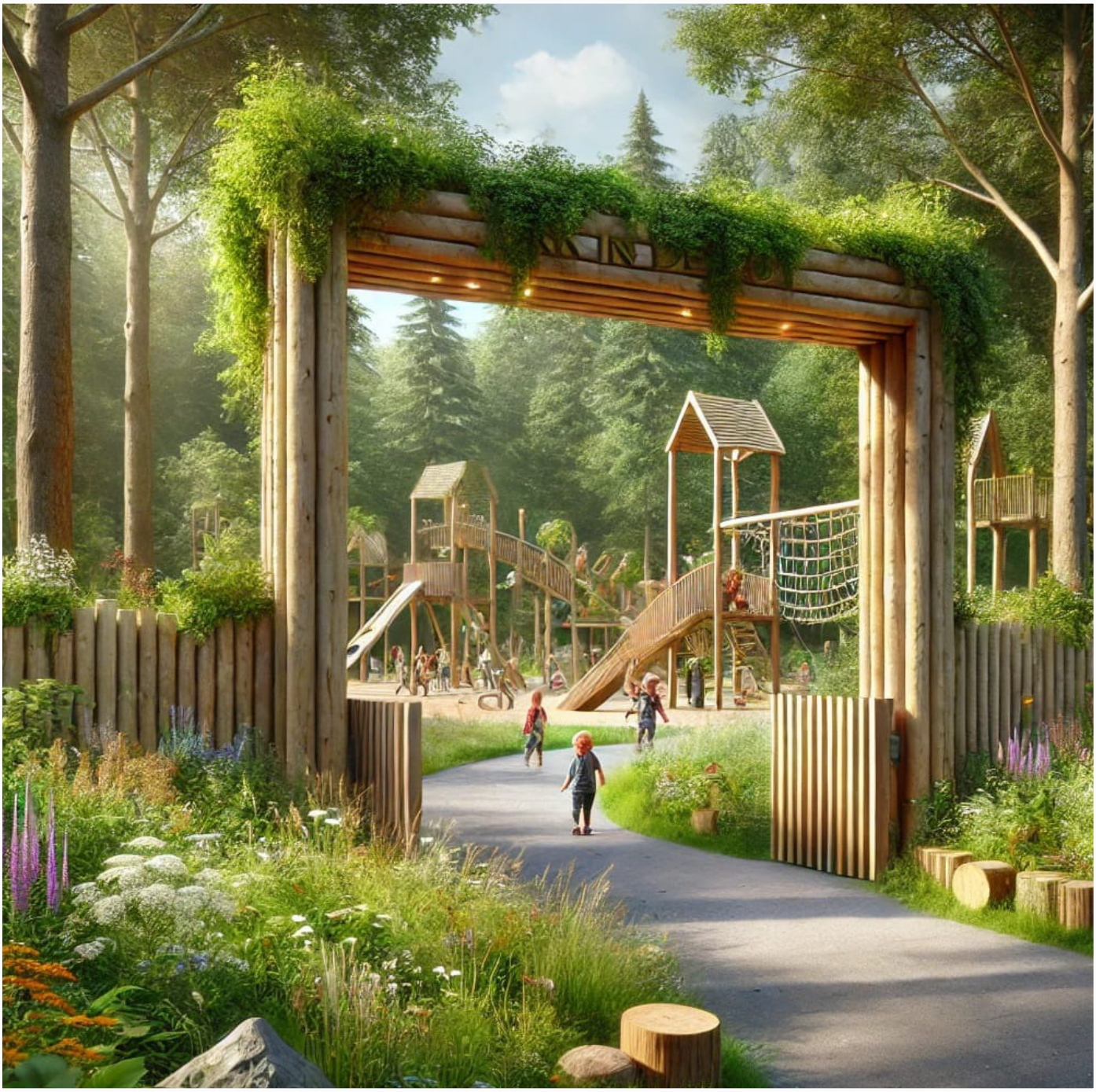

DE KIEK IN BEWEGING

Toekomstvisie voor De Kiek: geschiedenis, uitdagingen en wensen

De Kiek is een opvallende vooral open ruimte, die momenteel vooral als hondenuitlaatplaats wordt gebruikt. Om De Kiek aan te laten sluiten op de wensen van omwonenden en gebruikers, is het belangrijk stil te staan bij het verleden, de huidige situatie en de gewenste verbeteringen.

Geschiedenis van De Kiek

Ongeveer 25 jaar geleden werd De Kiek, onbedoeld, de grootste en meest kostbare hondenuitlaatplaats van Nederland. De aanleg kostte destijds circa 7 miljoen gulden, verspreid over verschillende budgetten, waardoor het precieze bedrag moeilijk te achterhalen is. In de jaren ’90 werden honderden bomen gekapt om de zo gewenste **zichtlijnen** te creëren, waarmee de toenmalige visie op het park sterk werd vormgegeven. Daarbij lag de nadruk op overzichtelijkheid; minder aandacht werd besteed aan de behoeften van gebruikers of een gevarieerd gebruik van het terrein. Zo bleef De Kiek jarenlang vooral open, maar minder uitnodigend voor bredere recreatie.

En ook nu nog blijft de visie van een open Kiek met duidelijke zichtlijnen richting de Binnenschelde leidend. Tegelijkertijd vragen veranderende klimaatomstandigheden om gerichte aanpassingen in het gebied. Met name langs wandelroutes en rond speel- en verblijfsplekken zouden extra bomen moeten worden geplant, zodat de verblijfswaarde toeneemt en hittestress effectief wordt tegengegaan. Door op strategische plekken meer groen toe te voegen, ontstaat een aantrekkelijker en toekomstbestendig park voor alle gebruikers.

Huidige knelpunten

Hoewel er ongeveer acht jaar geleden is gestart met het aanpakken van vervuiling, is structureel groot onderhoud uitgebleven. Hierdoor zijn er diverse knelpunten ontstaan:

- Wateroverlast: Door onvoldoende afwatering staat De Kiek bij regenval vaak grotendeels onder water.
- Beperkte schaduw: Zeker in de zomer vermijden veel mensen het grootste deel van het terrein door een gebrek aan schaduwplekken. De meeste bomen staan rondom de appartementencomplexen en het hotel, waardoor het centrale gedeelte open en onbeschut blijft.
- Vervuiling door hondenpoep: De hondenpoep wordt de laatste jaren minder opgeruimd, mede doordat er te weinig afvalbakken zijn en deze moeilijk zichtbaar zijn voor gebruikers. Ook het gebrek aan handhaving speelt hier zeker een rol.

Wensen van omwonenden

We zijn dan nu ook ontzettend blij dat het terrein nu echt wordt aangepakt en fouten uit het verleden worden hersteld. Omwonenden en gebruikers hebben gezamenlijk hun wensen en ideeën geïnventariseerd. Centraal staat het belang van sociale interactie en het creëren van een aantrekkelijke, toegankelijke ontmoetingsplek voor alle leeftijden en doelgroepen.

Concrete voorstellen

- *Speeltuin:* Realiseer een speeltuin op het Parkplein zodat ouders goed zicht houden op de spelende kinderen en goed bereikbaar voor kinderen uit de omliggende wijken en de binnenstad.
- *Ontmoetingsplekken:* Richt nabij de speeltuin en verspreid over het park meerdere picknickplekken in met groepjes bankjes en tafels, zodat mensen samen kunnen komen. Denk aan ontmoetingen tussen buren, gezamenlijke lunches of verjaardagen in de buitenlucht.
- *Hondenspeeltuin*: Creëer een afgebakend hondenveld in het midden van De Kiek, voorzien van bankjes en schaduwrijke plekken. Zo kunnen honden loslopen en eigenaren elkaar ontmoeten zonder overlast voor andere bezoekers.
- *Sporttoestellen*: Plaats beweegtoestellen op een goed toegankelijke plek. Dit biedt jongeren, ouderen en mensen met een beperking de mogelijkheid om dicht bij huis aan hun conditie te werken. Ouderen kunnen bijvoorbeeld gebruikmaken van toestellen met lage instap, terwijl jongeren kunnen trainen in de buitenlucht.
- *Jeu de boules-banen:* Leg twee banen aan naast de ontmoetingsplekken, zodat zowel vaste groepen als toevallige voorbijgangers samen kunnen spelen. Dergelijke banen zijn laagdrempelig en bevorderen contact tussen verschillende generaties.
- *Vuilnisbakken en voorzieningen:* Plaats meer opvallende afvalbakken—bijvoorbeeld oranje in plaats van blauw—langs de hoofdlooproutes en bij de ontmoetingsplekken, waardoor het opruimen van hondenpoep en afval makkelijker wordt.

Voorbeeldsituaties:

- Op een zomerse dag spelen kinderen in de nieuwe speeltuin, terwijl hun ouders ontspannen op de bankjes in de schaduw een praatje maken met andere buurtbewoners.
- Een groep ouderen speelt jeu de boules op de aangelegde banen, waarbij ook mindervalide deelnemers eenvoudig mee kunnen doen door de toegankelijke ligging en voorzieningen.
- Hondeneigenaren gebruiken het losloopveld, waar ook nieuwe buurtbewoners gemakkelijk contact leggen tijdens het uitlaten van hun huisdieren.

Deze voorstellen sluiten aan bij de behoeften van verschillende gebruikersgroepen en dragen bij aan een levendige, inclusieve en toegankelijke openbare ruimte waar iedereen welkom is.

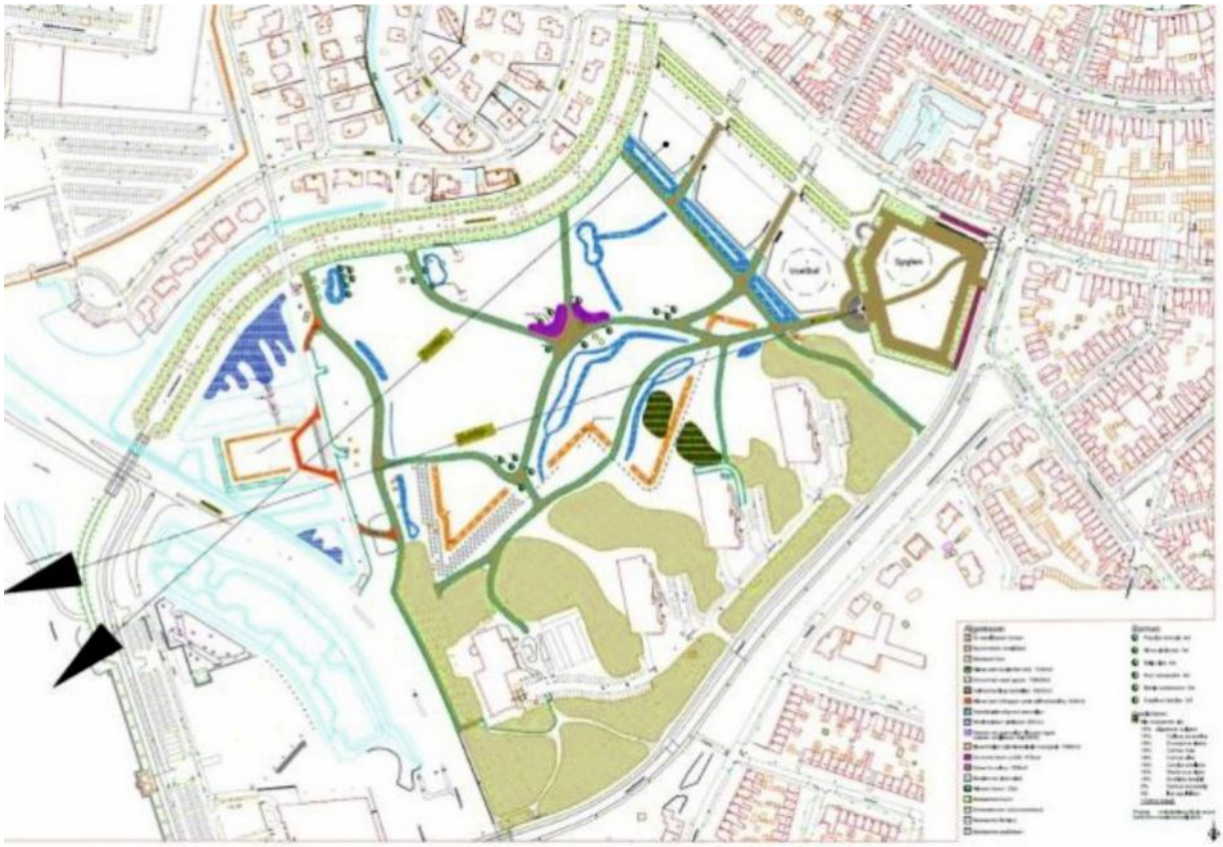

Op de volgende pagina's worden de diverse onderdelen wat meer uitgewerkt en met beelden ondersteund. ⇒

NATUURLIJK SPELEN: **stimuleert de fantasie**

Het Parkplein (hoek Zuidwestsingel/Gertruidisboulevard) blijkt na overleg met de gemeente de meest geschikte locatie voor een natuurlijke speeltuin. Deze plek is uitstekend bereikbaar voor kinderen uit de omliggende wijken en de binnenstad.

- Binnen de speeltuin stellen we een combinatie voor van robuuste, natuurlijke speeltoestellen zoals een klimrek van boomstammen, een grote zandbak en balanceerbalken van hout. Voor klassiek buitenspel kunnen kinderen spelen op een hinkelbaan van stoeptegels, elastieken springen tussen de bomen of een knikkerbaan in het zand gebruiken. Deze variatie aan toestellen en spelmogelijkheden stimuleert niet alleen de motorische ontwikkeling, maar moedigt ook creatief spel en samenwerking tussen kinderen aan.

- Om schaduwplekken te creëren, moeten diverse nieuwe bomen geplant worden en bestaande bomen in het ontwerp geïntegreerd. Zo ontstaat er verkoeling op warme dagen, terwijl het groen bijdraagt aan de biodiversiteit en een prettige, natuurlijke uitstraling geeft aan het park. Kinderen zoeken vaak bewust de schaduw op; het inspelen op deze behoefte maakt de speeltuin aantrekkelijker en gezonder.

- Veiligheid is een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp. De speeltuin wordt omheind met een stevig, maar kindvriendelijk hek: laag genoeg om uitnodigend te zijn, maar voldoende gesloten om honden buiten te houden. Een natuurlijke ondergrond, zoals boomschors of gras, verkleint de kans op blessures bij het vallen. Voor ouders en begeleiders creëren we heldere zichtlijnen en toegankelijke paden, zodat toezicht houden gemakkelijk is en de speeltuin voor iedereen toegankelijk blijft – ook voor kinderwagens en rolstoelen.

Kortom, deze natuurlijke speeltuin wordt een plek waar kinderen vrij kunnen ontdekken, hun fantasie de vrije loop laten en spelenderwijs leren, terwijl het park groener, koeler en levendiger wordt voor de hele buurt.

NATUURLIJK SPELEN

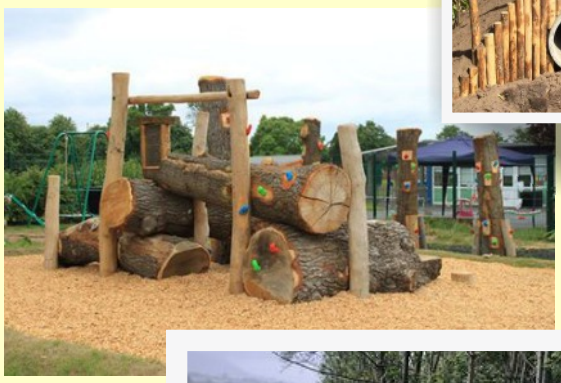

DE KIEK IN BEWEGING: een waardevolle impuls voor de buurt

In de afgelopen jaren, en met name sinds de coronatijd, is het sporten op De Kiek steeds populairder geworden. Denk aan wandelgroepjes, hardlopers en mensen die hun eigen sportattributen meenemen.

Toch blijkt uit gesprekken met buurtbewoners dat er behoefte is aan *laagdrempelige sportmogelijkheden voor jong en oud.* Ook is gebleken dat dergelijke toestellen in andere steden zorgen voor meer sociale contacten en beweging.

- Het plaatsen van robuuste bewegingstoestellen biedt een waardevolle toevoeging voor De Kiek. Zulke toestellen maken het mogelijk dat iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of sportervaring, eenvoudig kan meedoen aan sport en bewegen. In andere gemeenten waar deze toestellen al een tijd staan, wordt gemiddeld 30% meer samen buiten gesport, en de sociale samenhang is merkbaar toegenomen doordat buurtbewoners elkaar ontmoeten bij de toestellen.

- De gekozen toestellen zijn geschikt voor diverse doelgroepen en verschillende niveaus: CARDIO – KRACHT – BALANS – FLEXIBILITEIT. Door de toestellen in een kring te plaatsen, ontstaat een uitnodigende en sociale setting waar mensen elkaar kunnen motiveren en contacten kunnen leggen.

- Bij het selecteren van de toestellen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Dit betekent dat er ook aangepaste bewegingstoestellen worden toegevoegd, zodat echt iedereen uit de buurt kan meedoen – ongeacht fysieke mogelijkheden.

Met deze aanpak krijgt De Kiek een open sportruimte waar jong en oud, sportief of beginnend, mét of zonder beperking, samen kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. Zo draagt De Kiek bij aan vitaliteit én verbondenheid in de wijk.

Meer informatie hierover vindt u op: https://www.norwell.dk/nl/

DE KIEK IN BEWEGING

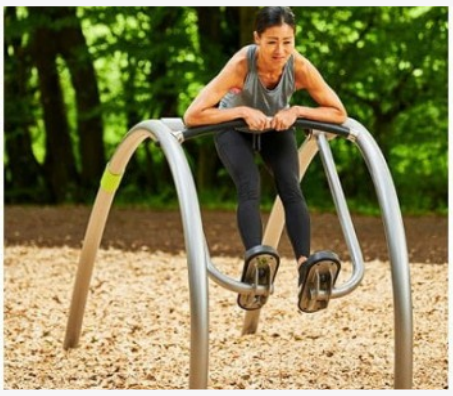

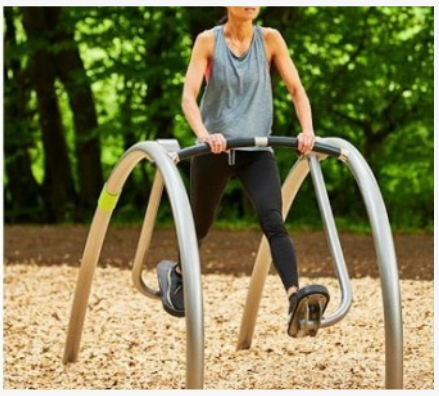

De hondenspeeltuin: een veilige plek

Veel hondeneigenaren laten hun hond liever niet op het grote open terrein los. Zij maken nu gebruik van het omheinde loslooopterrein achterop de Kiek. Dit bestaande terrein zal echter verdwijnen.

- Een omheinde hondenspeelplaats zorgt ervoor dat honden veilig kunnen spelen zonder risico op ontsnappen, wat zowel voor honden als hun baasjes rust geeft. Daarnaast voorkomt het dat honden loslopen op plekken waar dit niet gewenst is. Dit levert niet alleen meer ontspanning op voor de gemeenschap, maar voorkomt ook overlast en bevordert sociale interactie tussen honden en hun eigenaren.

- Om voor de honden van deze hondeneigenaren toch een veilige plek te creëren zou een echte hondenspeelplaats, die uiteraard ook omheind is, ideaal zijn. De omheining zou dan een ingang met een dubbele sluis moeten hebben om ontsnappen (zoals nu met het kleine hekje) onmogelijk te maken.

- Net als bij De Hondenspeeltuin De Kleine Melanen zouden er bijvoorbeeld speeltoestellen voor honden, voldoende zitplekken voor baasjes en een waterpunt kunnen komen.
  De speelvoorzieningen zouden langs de buitenrand van de speeltuin moeten komen met in het midden een grasveld van behoorlijke afmeting waar honden kunnen rennen.
  Zulke voorzieningen maken de plek niet alleen praktisch, maar ook aantrekkelijk en gezellig voor de hele gemeenschap.

  https://www.facebook.com/HondenspeeltuinDeKleineMelanen/

NATUURLIJKE HONDENSPEELTUIN

Natuurlijk ook ontmoeten

De **Peilervisie Sociaal Domein** benoemt ontmoeten als een van de fundamenten van een sterk sociaal Bergen op Zoom. De Kiek kan zo'n fundament zijn: een groene, laagdrempelige ontmoetingsplek waar jong en oud elkaar vinden, bewegen, spelen en simpelweg samen zijn.

- Met ons initiatief willen wij daarom het park verder ontwikkelen tot een plek waar ontmoeten centraal staat.

- Ontmoeten is meer dan een praatje maken. Het is het cement van onze samenleving. Het zorgt dat mensen elkaar leren kennen, elkaar helpen en zich thuis voelen in de stad.

- Ontmoeten versterkt gezondheid, veiligheid én leefplezier. Juist in een tijd waarin eenzaamheid en individualisering groeien, is het van groot belang om plekken te hebben waar mensen vanzelfsprekend samenkomen.

- We vragen om schaduwrijke zitplekken in de vorm van picknicktafels waar mensen elkaar kunnen vinden, waar de jeu de boules clubjes na kunnen kletsen, waar de sporters uithijgen, waar de kinderen een pakje appelsap krijgen, misschien zelfs een plek om samen te BBQ'en, kortom waar het leven zich afspeelt.

Met dit initiatief geven we handen en voeten aan die visie. We vragen u om ons daarin te steunen en samen te zorgen dat dit park een plek van verbinding wordt, voor alle Bergenaren.

NATUURLIJK OOK ONTMOETEN

‘Parken liggen er niet om mooi te zijn’

Door Franka van der Rijt

BERGEN OP ZOOM – Ze zegt het schoorvoetend. Maar toch; ze is best trots op ‘haar’ Kiek. Het gloednieuwe park is Sandra’s geesteskind. Net zoals het Reimerswaalpark-in-wording op de Bergse Plaat. In de bijna drie jaar dat ze voor de gemeente Bergen op Zoom ‘de parken doet’ heeft Sandra den Adel (27) haar visitekaartje afgegeven als ‘Miss Park.’

Het moment dat ze, staande op Kijk-in-de-Pot, de Binnenschelde zag glinsteren voelde als een overwinning. „Zelfs mensen van de Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie zeiden dat het niet kon. Vanaf de Kiek zou je nooit het water kunnen zien. Als dat dan toch lukt...”

Sandra den Adel kwam direct na afronding van de hbo-studie tuin- en landschapsinrichting bij de gemeente binnen. Geneuzel in de marge was er niet bij: Den Adel kreeg de Kiek naar zich toegeschoven. Met als ultieme opdracht: het park moet de mensen blij maken.

Dat is gelukt, vindt ze zelf. Zeker, er waren bezwaren. Er waren procedures bij de rechter. Maar niet alleen van tegenstanders. „Een van de omwonenden heeft er bij de rechter op aangedrongen om het park met spoed aan te leggen.”

Ideeën aandragen voor de inrichting van een nieuw park is één. Draagvlak ervoor vinden is twee. „Maar dat vind ik juist leuk. Parken liggen er niet om mooi te zijn. Ze moeten gebruikt worden. Daarom is het overleg met bewoners zo belangrijk. En moet je een architect hebben die zo flexibel is dat hij wil bijschaven.”

● *‘Miss Park’ Sandra den Adel en uitvoeringsambtenaar André Mies in het Anton van Duinkerkenpark. „Parken moeten gebruikt worden.”*

Ieder park heeft z’n eigen karakter. Het Anton van Duinkerkenpark is een typisch wandel- en kijkpark. Een plek om rustig te verpozen. Het nieuwe park op Kijk-in-de-Pot sluit daar tot op zekere hoogte bij aan.

Klassiek

„Het is een vrij klassiek, omsloten park. Dat past ook bij een plek die tegen de oude bebouwing van de binnenstad ligt. Het Reimerswaalpark daarentegen is echt een open park op de moderne leest geschoeid. Het sluit aan bij de trend van ecologisch tuinieren.” Dat laatste is er niet door de gemeente doorgedrukt. „Bewoners van de Plaat hebben er zelf om gevraagd. Ze willen de natuur beleven en hebben niet zoiets van: we hebben al last genoeg van die muggen.”

En zo krijgt het Reimerswaalpark geen speeltuin, wel glooiende gazons waar kinderen naar hartenlust kunnen draven en ravotten. Sandra’s collegae van ‘uitvoering’ zijn met dat laatste weer content. Want een sober opgezet natuurpark is minder onderhoudsgevoelig.

„Ik kan natuurlijk van alles bedenken, maar het moet wel uitvoerbaar en op langere termijn te onderhouden zijn. We hebben er niets aan dat een nieuw park na een paar jaar weer verslonsd is.”

Als het om techniek en onderhoud gaat, loopt Den Adel een man als André Mies tegen het lijf. Die weet of er graafmachines over een ondergrond heen kunnen en hoeveel dat mooie muurtje in het park gaat kosten. „Als je hoort dat een muur het halve budget opsoupeert, ga je heus wel opnieuw tekenen.”

Den Adel zit de komende jaren niet met de armen over elkaar. Ook niet als de Kiek en het Reimerswaalpark opgeleverd zijn. Ze mag aan de slag met het Heidegebied, de Augustapolder en er moet een groenplan komen voor woonwijk De Schans in Halsteren. „Ik ben nog lang niet weg.”

Park gaat in de steigers

Van onze verslaggeefster

BERGEN OP ZOOM – Het Anton van Duinkerkenpark wordt nog voor de zomer opgekalefaterd. Wandelpaden krijgen nieuw asfalt, er komt een doorsteek tussen het park en het Ravelijn en de brug wordt schoongespoten.

Dat vertellen Sandra den Adel en André Mies van de gemeente. Het college van burgemeester en wethouders is akkoord met de opknapbeurt. Vooral de paden moeten nodig aangepakt worden. Boomwortels drukken het asfalt omhoog waardoor her en der flinke bobbels zijn ontstaan.

De gemeente trekt 50.000 gulden uit voor de klus die half april begint. Behalve de wandelpaden worden trappartijen, goten en de brug onder handen genomen. Bij de ingangen van het stadspark moeten de grindtegels het veld ruimen voor struiken en planten. Den Adel, verantwoordelijk voor de Bergse parken, speelt ook met het idee om alle heggen rondom het park weg te halen.

„Dan zullen mensen eerder de neiging hebben om het park binnen te lopen. Je maakt het opener, vriendelijker.” De verbinding tussen het Ravelijn en het Van Duinkerkenpark moet ook opener. Mensen die nu vanaf het Ravelijn het park binnen willen, moeten omlopen. Den Adel wil vanaf de brug bij het Ravelijn een directe verbinding maken met het Anton van Duinkerkenpark.

Voor de zomer zijn Den Adel en Mies klaar met hun werk. Voor even weliswaar, want Den Adel wil het park op langere termijn eigentijdser gaan maken. Daar horen ook plannen bij voor de Wei van Bastiaansen. Die ligt er nu wat verlaten bij. Bezoekers van het park laten de Wei letterlijk links liggen. Dat moet veranderen, vindt Den Adel.

BN 16 maart 2001